

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

3 juni 2009

WETSVOORSTEL

tot wijziging van koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967 houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen, teneinde de werking van de Commissie voor vrijstelling van bijdragen te hervormen

(ingediend door de heren Christian Brotcorne en Maxime Prévot)

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

3 juin 2009

PROPOSITION DE LOI

modifiant l'arrêté royal n° 38 du 27 juillet 1967 organisant le statut social des travailleurs indépendants en vue de réformer le fonctionnement de la Commission des dispenses de cotisations

(déposée par MM. Christian Brotcorne et Maxime Prévot)

SAMENVATTING

Dit wetsvoorstel strekt tot wijziging van de voor bevoegde zelfstandigen geldende regeling inzake vrijstelling van bijdragen.

Het is de bedoeling:

- een beroepsinstantie in te stellen;
- het de Commissie mogelijk te maken voorlopig over vrijstelling van bijdragen te beslissen, als op basis van bepaalde elementen kan worden verondersteld dat de voorwaarden op het eerste gezicht vervuld zijn;
- een termijn op te leggen waarbinnen de Commissie een beslissing moet nemen.

RÉSUMÉ

La présente proposition de loi vise à modifier les mécanismes de dispenses de cotisations pour les indépendants dans le besoin, afin:

- d'instaurer une instance d'appel;
- de permettre à la Commission de décider de manière provisoire d'une dispense de cotisations, lorsque certains éléments permettent de penser que, à première vue, les conditions sont réunies;
- d'imposer un délai endéans lequel la Commission est tenue de statuer.

cdH	:	centre démocrate Humaniste
CD&V	:	Christen-Democratisch en Vlaams
Ecolo-Groen!	:	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
FN	:	Front National
LDD	:	Lijst Dedecker
MR	:	Mouvement Réformateur
N-VA	:	Nieuw-Vlaamse Alliantie
Open Vld	:	Open Vlaamse liberalen en democraten
PS	:	Parti Socialiste
sp.a	:	socialistische partij anders
VB	:	Vlaams Belang

Afkortingen bij de nummering van de publicaties:

DOC 52 0000/000:	Parlementair document van de 52 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA:	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV:	Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)
CRABV:	Beknopt Verslag (blauwe kaft)
CRIV:	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen) (PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)
PLEN:	Plenum
COM:	Commissievergadering
MOT:	Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)

Abréviations dans la numérotation des publications:

DOC 52 0000/000:	Document parlementaire de la 52 ^{ème} législature, suivi du n° de base et du n° consécutif
QRVA:	Questions et Réponses écrites
CRIV:	Version Provisoire du Compte Rendu intégral (couverture verte)
CRABV:	Compte Rendu Analytique (couverture bleue)
CRIV:	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes) (PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)
PLEN:	Séance plénière
COM:	Réunion de commission
MOT:	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers

Bestellingen:
Natieplein 2
1008 Brussel
Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.deKamer.be
e-mail : publicaties@deKamer.be

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants

Commandes:
Place de la Nation 2
1008 Bruxelles
Tél. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.laChambre.be
e-mail : publications@laChambre.be

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Krachtens artikel 17 van koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967 houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen kunnen zelfstandigen in hoofdberoep in staat van behoefte of in een toestand die de staat van behoefte benadert, aan de Commissie voor vrijstelling van bijdragen thans volledige of gedeeltelijke vrijstelling van betaling vragen van de voor bepaalde kwartalen verschuldigde sociale bijdragen.

Dit wetsvoorstel beoogt een hervorming van de werking van die Commissie, die beslist over de aanvragen van zelfstandigen om vrijstelling te verkrijgen van die betaling van sociale bijdragen.

Op grond van artikel 22 van dat besluit wordt die Commissie bij het «ministerie van Middenstand»¹ opgericht. Zij kan zich op verschillende criteria baseren om de staat van behoefte van de zelfstandige te beoordelen:

- de inkomsten, de lasten;
- de samenstelling van het gezin;
- de gezondheidstoestand van de betrokkene.

Het betreft evenwel altijd de beoordeling van de toestand gedurende de kwartalen waarvoor vrijstelling wordt gevraagd; de Commissie kan geen rekening houden met vroegere of latere perioden.

Om vrijstelling van bijdragebetaling te verkrijgen, moet de zelfstandige binnen een bepaalde termijn bij zijn sociale verzekeringskas een aanvraag indienen; die doet hem een formulier invullen, waarna de aanvraag wordt onderzocht. De aanwezigheid van de zelfstandige is niet verplicht, maar als hij daarom verzoekt, kan hij voor de Commissie verschijnen.

De Commissie voor vrijstelling van bijdragen is een bestuurlijke overheid en is dus verplicht haar beslissingen met redenen te omkleden, overeenkomstig de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen. Veel beroepen voor de Raad van State hebben betrekking op de schending van die verplichting. Tegen de beslissingen van de Commissie voor vrijstelling van bijdragen kan bij de Raad van State immers wel beroep worden aangetekend, maar het

¹ Thans gaat het om de Federale Overheidsdienst (FOD) Sociale Zekerheid, Directie-generaal Zelfstandigen.

DÉVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

Actuellement, en vertu de l'article 17 de l'arrêté royal n°38 du 27 juillet 1967 organisant le statut social des travailleurs indépendants, les travailleurs indépendants à titre principal qui se trouvent dans le besoin ou dans une situation voisine de l'état de besoin peuvent s'adresser à la Commission des dispenses de cotisations afin d'obtenir la dispense totale ou partielle de leurs cotisations sociales pour certains trimestres déterminés.

La présente proposition de loi vise à réformer le fonctionnement de la Commission des dispenses de cotisations, qui statue sur les demandes de travailleurs indépendants souhaitant obtenir la dispense du paiement de leurs cotisations sociales pour certains trimestres déterminés.

En vertu de l'article 22 de cet arrêté, cette Commission est instituée au sein «*du ministère des Classes moyennes*»¹ et peut se baser sur différents critères pour apprécier l'état de besoin du travailleur indépendant:

- les revenus, les charges;
- la composition du ménage;
- l'état de santé du travailleur.

Mais, c'est toujours la situation au cours des trimestres pour lesquels la dispense est demandée qui est évaluée, la Commission ne pouvant tenir compte de périodes antérieures ou postérieures.

Pour obtenir une dispense de paiement des cotisations, le travailleur indépendant doit introduire une demande dans un certain délai à sa caisse d'assurances sociales. Celle-ci lui fait remplir un formulaire et la demande est ensuite examinée. La présence du travailleur indépendant n'est pas obligatoire mais il peut comparaître, s'il le demande.

La Commission des dispenses de cotisations est une autorité administrative. Elle est donc contrainte de motiver ses décisions, conformément à la loi du 29 juillet 1991 relative à la motivation formelle des actes administratifs. De nombreux recours devant le Conseil d'État portent sur la violation de cette obligation. Les décisions de la Commission des dispenses de cotisations peuvent, en effet, faire l'objet d'un recours devant le Conseil d'État mais il ne s'agit pas là d'un véritable

¹ Actuellement, il s'agit du Service public fédéral (SPF) Sécurité sociale, Direction générale Indépendants.

betreft geen echt hoger beroep waarbij ten aanzien van de zelfstandige een nieuwe beslissing kan worden uitgesproken, bijvoorbeeld over diens financiële toestand.

Kennelijk zijn de huidige werking van de Commissie voor vrijstelling van bijdragen en de desbetreffende aanvraagprocedure op diverse punten voor verbetering vatbaar. Aldus kan tegemoet worden gekomen aan de verwachtingen en van de zelfstandigen én aan de wensen van de leden van de Commissie zelf.

Hoewel de Raad van State talrijke beslissingen van de Commissie heeft bijgestuurd wegens tekortkomingen inzake de motivering, is het niet aangewezen voormeld koninklijk besluit nr. 38 te wijzigen, want die verplichting geldt al krachtens bovenvermelde wet van 29 juli 1991, en het staat buiten kijf dat die wet ook voor de Commissie geldt. Wel willen de indieners in het bijzonder onderstrepen hoe belangrijk het is die verplichting na te leven.

TOELICHTING BIJ DE ARTIKELN

Art. 2

Dit artikel omvat de vereiste machtigingen aan de Koning om te voorzien in een beroepsprocedure.

Vroeger bestond wel een interne beroepsprocedure, die met ingang van 1 januari 1993 werd afgeschaft, vooral omdat:

- het beroep werd ingesteld bij de kamer die de beslissing had gewezen; er bestond dus weinig kans een nieuwe, gunstiger beslissing af te dwingen;
- sommige zelfstandigen stelden een beroep in louter om de beslissingstermijnen van de Commissie te verlengen (het ging dus om opschortende beroepen).

De huidige situatie, die tot gevolg heeft dat tegen een beslissing van de Commissie voor vrijstelling van bijdragen alleen een bestuurlijk beroep bij de Raad van State kan worden ingesteld, veroorzaakt werkoverlast voor die bestuurlijke rechtsprekende instantie.

Door een wijziging aan te brengen in artikel 22 van het koninklijk besluit nr. 38 houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen, kan opnieuw binnen het commissiebestel zelf beroep worden ingesteld, zonder in de in het verleden gemaakte fouten te vervallen.

appel, par lequel le travailleur indépendant peut bénéficier d'une nouvelle décision, concernant sa situation financière par exemple.

Il apparaît que le fonctionnement actuel de la Commission des dispenses de cotisations et la procédure de demande pourraient être améliorés sur divers points, afin de répondre à la fois aux attentes des travailleurs indépendants et aux souhaits des membres de la Commission elle-même.

En ce qui concerne la motivation, bien que de nombreuses décisions de la Commission se soient vues réformées par le Conseil d'État pour insuffisances à ce niveau, il n'est pas indiqué de modifier l'arrêté n°38 précité car cette obligation existe déjà dans la loi du 29 juillet 1991 précitée et il n'est pas contesté que cette loi trouve à s'appliquer à la Commission. Les auteurs souhaitent cependant insister tout particulièrement sur l'importance du respect de cette obligation.

COMMENTAIRES DES ARTICLES

Art. 2

Cet article donne les habilitations nécessaires au Roi afin de prévoir une procédure de recours.

En fait, il existait auparavant une procédure de recours interne, qui a été supprimée avec effet au 1er janvier 1993, et ce principalement pour les raisons suivantes:

- le recours était introduit auprès de la chambre qui avait rendu la décision (il y avait donc peu de chance d'obtenir une nouvelle décision plus favorable);
- certains indépendants introduisaient un recours dans le seul but de prolonger les délais endéans lesquels la Commission devait statuer (il s'agissait donc de recours dilatoires).

La situation actuelle, qui a pour effet que le seul recours possible à une décision de la Commission des dispenses de cotisations soit un recours administratif auprès du Conseil d'État, a comme conséquence d'encombrer cette juridiction administrative.

En modifiant l'article 22 de l'arrêté royal n° 38 du 27 juillet 1967 organisant le statut social des travailleurs indépendants, on se donne la possibilité de prévoir à nouveau un recours au sein même du système des Commissions, sans répéter les erreurs survenues dans le passé.

Voorts worden machtigingen in uitzicht gesteld ter instelling van een voorlopige procedure en om bijdrageverhogingen op te leggen wanneer fraude wordt gepleegd.

Art. 3

Dit artikel strekt tot wijziging van artikel 44 van het koninklijk besluit van 19 december 1967 houdende algemeen reglement in uitvoering van het koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967 houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen. Het is de bedoeling te voorzien in een uitzondering op het beginsel dat een verhoging verschuldigd is bij niet-betaling van de vervallen bijdragen, indien de bijdrageplichtige een aanvraag tot vrijstelling heeft ingediend, waarna hij al dan niet in beroep gaat.

Art. 4, 6 en 7

Aangezien het wetsvoorstel voorziet in de oprichting van twee Commissies, een die de dossiers in eerste aanleg behandelt en een andere die de dossiers in beroep behandelt, wordt vooreerst een nieuwe afdeling ingevoegd, met de voor beide Commissies gemeenschappelijke regels.

Er wordt voorzien in sancties ingeval valse informatie wordt verstrekt of frauduleuze documenten worden overgelegd. Die regel geldt voor beide Commissies, alsook wanneer een Commissie een voorlopige uitspraak doet.

Art. 8 en 9

Deze bepalingen hebben betrekking op de behandeling in eerste aanleg, waarvoor met name artikel 81 van voornoemd koninklijk besluit wordt gewijzigd.

De aanvrager kan een voorlopige beslissing verkrijgen, in afwachting van een grondiger onderzoek door de Commissie.

In de huidige situatie schort een verzoek tot vrijstelling van betaling van de sociale bijdragen die betaling niet op. De zelfstandige staat dan ook voor een dilemma: betaalt hij zijn sociale bijdragen niet, dan is hij, ingeval zijn aanvraag wordt geweigerd, voor de vervallen kwartalen hogere bijdragen verschuldigd; betaalt hij zijn sociale bijdragen wel, dan zou de Commissie daaruit kunnen afleiden dat de zelfstandige er in elk geval financieel niet zó slecht voor staat dat hij zijn sociale bijdragen niet kan betalen.

Des habilitations sont également prévues pour instaurer une procédure au provisoire et pour imposer des majorations de cotisations lorsque des fraudes sont commises.

Art. 3

Cet article modifie l'article 44 de l'arrêté royal du 19 décembre 1967 portant règlement général en exécution de l'arrêté royal n° 38 du 27 juillet 1967 organisant le statut social des travailleurs indépendants, en vue de prévoir une exception au principe de la déduction de la majoration en cas de non-paiement des cotisations échues, si l'assujetti a introduit une demande de dispense, suivie ou non d'une demande en appel.

Art. 4, 6 et 7

Puisque la proposition va mettre sur pied une Commission chargée d'examiner les cas en première instance et une seconde chargée d'examiner les cas en degré d'appel, il est tout d'abord créé une section spécifique traitant des règles communes aux deux commissions.

Des sanctions sont prévues en cas de fausses déclarations ou de production de documents frauduleux. Cette règle est d'application pour les deux Commissions ainsi que dans l'hypothèse où une commission statue au provisoire.

Art. 8 et 9

Ces dispositions concernent le premier degré, via la modification de l'article 81 de l'arrêté précité.

Le demandeur peut obtenir une décision au provisoire, en attendant un examen plus approfondi par la Commission.

À l'heure actuelle, une demande de dispense de paiement des cotisations sociales ne suspend pas ledit paiement. Les travailleurs indépendants sont donc confrontés à un dilemme: soit ils ne paient pas leurs cotisations sociales et, si leur demande est rejetée, ils sont redevables de majorations pour les trimestres échus, soit ils paient leurs cotisations sociales et la Commission peut en tirer argument pour estimer que leur état de besoin, même s'il existe, ne les empêche pas d'honorer le paiement de leurs cotisations sociales.

Art. 10

Dit artikel wijzigt de procedureregels in verband met de aanwezigheid van de aanvrager op de zittingen van de Commissie voor vrijstelling van bijdragen. Voortaan zou als algemene regel gelden dat de aanvrager persoonlijk moet verschijnen ingeval de Commissie een dossier in beroep behandelt.

Art. 11

Het wetsvoorstel strekt ertoe een nieuw artikel 94ter in te voegen. Ingevolge dat artikel wordt een beroepsprocedure ingesteld, waardoor een vroegere interne verhaalprocedure opnieuw wordt ingesteld.

Art. 10

Cet article modifie les règles de procédure concernant la présence du demandeur aux audiences de la Commission de dispense, en vue de faire de la comparution personnelle la règle lorsque la Commission est saisie d'une demande en appel.

Art. 11

La présente proposition de loi introduit un nouvel article 94ter. Une procédure d'appel est instauré, ce qui réintroduit une procédure de recours interne déjà présente auparavant.

Christian BROTCORNE (cdH)
Maxime PRÉVOT (cdH)

WETSVOORSTEL**Artikel 1**

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2

In artikel 22 van koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967 houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen, gewijzigd bij de wetten van 9 juni 1970, 14 december 1989 en 30 december 1992, waarvan de huidige tekst § 1 zal vormen, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1. het eerste lid wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Bij de FOD Sociale Zekerheid worden een Commissie voor vrijstelling van bijdragen en een Beroepscommissie voor vrijstelling van bijdragen opgericht.»;

2. in het tweede lid worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a. in de eerste volzin worden de woorden «Deze Commissie is ermee belast» vervangen door de woorden «Deze Commissies zijn ermee belast»;

b. in de eerste volzin worden de woorden «, zonder mogelijkheid van beroep,» weggelaten;

c. in de tweede volzin worden de woorden «Zij beslist» vervangen door de woorden «Zij beslissen»;

d. in de tweede volzin worden de woorden «en zonder mogelijkheid van beroep» weggelaten;

3. in het derde lid worden de woorden «de Commissie» vervangen door de woorden «die Commissies»;

4. in het vierde lid worden de woorden «deze commissie» door de woorden «deze Commissies»;

5. het artikel wordt aangevuld met de volgende paragrafen:

«§ 2. De Koning bepaalt de procedure op grond waarvan de in § 1 bedoelde Commissie voor vrijstelling van bijdragen een voorlopige beslissing neemt aangaande de aanvragen tot vrijstelling van bijdragen, wanneer de aanvrager elementen kan aanvoeren die op het eerste gezicht aangeven dat hij voldoet aan de

PROPOSITION DE LOI**Article 1er**

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2

À l'article 22 de l'arrêté royal n° 38 du 27 juillet 1967 organisant le statut social des travailleurs indépendants, modifié par les lois du 9 juin 1970, du 14 décembre 1989 et du 30 décembre 1992, dont le texte actuel formera le paragraphe premier, sont apportées les modifications suivantes:

1. l'alinéa 1er est remplacé par la disposition suivante:

«Il est institué auprès du SPF Sécurité sociale une Commission des dispenses de cotisations et une Commission d'appel des dispenses de cotisations.»;

2. à l'alinéa 2 sont apportées les modifications suivantes:

a. les mots «Cette Commission est chargée» sont remplacés par les mots «Ces Commissions sont chargées»;

b. les mots «, sans appel,» sont abrogés;

c. les mots «Elle statue» sont remplacés par les mots «Elles statuent»;

d. les mots «et sans appel» sont abrogés;

3. à l'alinéa 3, les mots «la commission» sont remplacés par les mots «ces Commissions»;

4. à l'alinéa 4, les mots «cette commission» sont remplacés par les mots «ces Commissions»;

5. cet article est complété par les paragraphes suivants:

«§ 2. Le Roi détermine la procédure selon laquelle la Commission des dispenses de cotisations, visée au § 1er, statue au provisoire sur les demandes de dispense de cotisations, lorsque le demandeur peut faire état d'éléments qui, à première vue, peuvent laisser penser qu'il remplit les conditions pour en bénéficier.

voorwaarden om op die vrijstelling aanspraak te maken. De Beroepscommissie voor vrijstelling van bijdragen kan eveneens worden gemachtigd een voorlopige beslissing te nemen, alleen indien de aanvrager nieuwe elementen kan aanvoeren.

§ 3. De Koning is gemachtigd de mogelijkheden te bepalen inzake gespreide betaling van de bijdragen die verschuldigd zijn door:

– de aanvrager die in het raam van de voorlopige procedure een vrijstelling heeft verkregen, die vervolgens niet werd bekrachtigd;

– de aanvrager die een voorlopige opschorting van de opeisbaarheid van zijn bijdragen heeft verkregen, doordat de betrokken Commissie de haar toebedeelde beslissingstermijn niet heeft nageleefd maar vervolgens wel een negatieve eindbeslissing heeft genomen.

§ 4. De Koning is gemachtigd om, onverminderd eventuele strafrechtelijke vervolging, de toepasbare sancties te bepalen, in de vorm van bijdragevermeerderingen ten aanzien van wie een gunstige beslissing heeft verkregen op grond van frauduleuze documenten of valse verklaringen.

§ 5. De Koning is gemachtigd te bepalen dat, zo een Commissie de haar toebedeelde beslissingstermijn niet naleeft, de opeisbaarheid van de in de vrijstellingsaanvraag bedoelde bijdragen wordt opgeschort tot de beslissing is genomen.».

Art. 3

Artikel 44, § 1, eerste lid, van het koninklijk besluit van 19 december 1967 houdende algemeen reglement in uitvoering van het koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967 houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen, gewijzigd bij de koninklijke besluiten van 5 april 1976, 14 december 1988 en 4 oktober 2005, wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Indien de onderworpen, op het einde van het kwartaal, de bijdrage niet betaald heeft die hij voor dat kwartaal verschuldigd is, wordt deze of het gedeelte ervan dat niet betaald werd, naargelang het geval, verhoogd, onverminderd de toepassing van de artikelen 81, 93, 94 en 94ter».

La Commission d'appel des dispenses de cotisations peut également être habilitée à statuer au provisoire, seulement si le demandeur peut faire état d'éléments nouveaux.

§ 3. Le Roi est habilité à déterminer les possibilités de paiement échelonné des cotisations dues en faveur:

– des demandeurs qui auraient obtenus une dispense dans le cadre de la procédure au provisoire qui, par la suite, ne se serait pas vue confirmée;

– des demandeurs qui ont bénéficié d'une suspension provisoire de l'exigibilité de leurs cotisations, du fait que le délai imparti à la Commission concernée pour statuer n'a pas été respecté alors que, par la suite, ils se sont vus opposer une décision négative lorsque cette Commission a statué.

§ 4. Le Roi est habilité à déterminer les sanctions applicables, sans préjudice d'éventuelles poursuites pénales, sous forme de majorations de cotisations, applicables aux personnes qui auraient obtenu une décision favorable en ayant produit des documents frauduleux ou en ayant commis de fausses déclarations.

§ 5. Le Roi est habilité à prévoir que le non-respect du délai imparti à une Commission pour rendre une décision a pour effet que l'exigibilité des cotisations concernées par la demande de dispense est suspendue jusqu'au moment où ladite décision est rendue.».

Art. 3

L'article 44, § 1er, alinéa 1er, de l'arrêté royal du 19 décembre 1967 portant règlement général en exécution de l'arrêté royal n° 38 du 27 juillet 1967 organisant le statut social des travailleurs indépendants, modifié par les arrêtés royaux du 5 avril 1976, du 14 décembre 1988 et du 4 octobre 2005, est remplacé par la disposition suivante:

«Sans préjudice de l'application des articles 81, 93 et 94 et 94ter, si l'assujetti n'a pas payé, à la fin d'un trimestre, la cotisation dont il est redevable pour ce trimestre, celle-ci, ou la partie qui n'en a pas été payée, suivant le cas, est majorée.».

Art. 4

In artikel 60*bis*, § 3, van hetzelfde koninklijk besluit worden de woorden «de Commissie voor vrijstelling van bijdragen» vervangen door de woorden «de Commissie voor vrijstelling van bijdragen of de Beroepscommissie voor vrijstelling van bijdragen».

Art. 5

Het opschrift van hoofdstuk V van hetzelfde koninklijk besluit wordt vervangen als volgt:

«Hoofdstuk V: De Commissies voor vrijstelling van bijdragen».

Art. 6

In het voormelde hoofdstuk V wordt een nieuwe afdeling ingevoegd met als opschrift:

«Afdeling 1: Gemeenschappelijke bepalingen betreffende de Commissies voor vrijstelling van bijdragen».

Art. 7

In artikel 80 van hetzelfde koninklijk besluit, vervangen bij het koninklijk besluit van 18 mei 1993 en ingevoegd in de voormelde nieuwe afdeling 1, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1. de woorden «De Commissie voor vrijstelling van bijdragen, door het koninklijk besluit nr. 38 opgericht bij het ministerie van middenstand, omvat» worden vervangen door de woorden «De Commissie voor vrijstelling van bijdragen en de Beroepscommissie voor vrijstelling van bijdragen, door het koninklijk besluit nr. 38 opgericht bij de FOD Sociale Zekerheid, omvatten»;

2. dit artikel wordt aangevuld met het volgende lid:

«Als een Commissie een voor de aanvrager gunstige beslissing neemt op grond van documenten of verklaringen die naderhand frauduleus blijken te zijn, wordt die aanvrager niet de verhoging opgelegd die verschuldigd is in geval van achterstand zonder fraude, maar veroordeelt die Commissie hem, onverminderd eventuele strafvervolgning, tot het betalen van de bijdragen waarvan hij ten onrechte werd vrijgesteld, vermeerderd met een verhoging gelijk aan het dubbel van de bijdrage welke verschuldigd is in geval van achterstand zonder fraude.».

Art. 4

À l'article 60, § 3, du même arrêté, les mots «la Commission des dispenses de cotisations» sont remplacés par les mots «la Commission des dispenses de cotisations ou la Commission d'appel des dispenses de cotisations».

Art. 5

L'intitulé du chapitre V du même arrêté est remplacé par la disposition suivante:

«Chapitre V: Les Commissions des dispenses de cotisations».

Art. 6

Dans le chapitre V précité est insérée une nouvelle section, rédigée comme suit:

«Section 1: Dispositions communes aux Commissions des dispenses de cotisations».

Art. 7

À l'article 80 du même arrêté, remplacé par l'arrêté royal du 18 mai 1993, et inséré dans la nouvelle section 1 précitée, sont apportées les modifications suivantes:

1. les mots «La Commission des dispenses de cotisations, instituée auprès du ministère des Classes moyennes par l'arrêté royal n°38, comprend» sont remplacés par les mots «La Commission des dispenses de cotisations et la Commission d'appel des dispenses de cotisations, instituées auprès du SPF Sécurité sociale par l'arrêté royal n°38, comprennent»;

2. cet article est complété par l'alinéa suivant:

« Lorsqu'une décision d'une Commission, favorable au demandeur, a été obtenue sur la base de documents ou de déclarations qui se révèlent par la suite frauduleux, le demandeur concerné est condamné, en lieu et place de l'imposition de la majoration due en cas de retard en l'absence de fraude, sans préjudice d'éventuelles poursuites pénales, à payer les cotisations dont il a été indûment exonéré, augmentées d'une majoration égale au double de celle due en cas de retard commis en l'absence de fraude.».

Art. 8

In het voormelde hoofdstuk V wordt een nieuwe afdeling 2 ingevoegd, die de huidige artikelen 81 tot 94*bis* omvat en waarvan het opschrift luidt:

«Afdeling 2: Bepalingen betreffende de Commissie voor vrijstelling van bijdragen».

Art. 9

In de voormelde afdeling wordt artikel 81, vervangen bij het koninklijk besluit van 18 mei 1993, aangevuld met de drie volgende paragrafen:

«§ 5. De aanvrager kan verzoeken dat voorlopig uitspraak wordt gedaan, wanneer hij elementen kan aanvoeren die op het eerste gezicht aangeven dat hij aan de vereiste voorwaarden voldoet.

De kamer die kennis neemt van die aanvraag om voorlopig uitspraak te doen, is tevens bevoegd om definitief uitspraak te doen in eerste aanleg.

Wanneer de kamer in eerste aanleg moet oordelen over een aanvraag om voorlopig uitspraak te doen, moet zij binnen een maand een beslissing nemen. Indien zij na het verstrijken van die termijn geen beslissing heeft genomen, wordt de opeisbaarheid van de bijdragen waarvoor de aanvraag werd ingediend, opgeschort tot de beslissing is genomen.

§ 6. Wanneer een kamer in eerste aanleg definitief uitspraak doet, moet dat gebeuren binnen een termijn van zes maanden. Indien die termijn niet in acht wordt genomen, wordt de opeisbaarheid van de in de aanvraag bedoelde bijdragen opgeschort tot de beslissing is genomen.

§ 7. Wanneer voorlopig gunstig over de aanvraag wordt beslist en de Commissie voor vrijstelling van bijdragen die voorlopige beslissing in eerste aanleg niet definitief bekrachtigt, moet de aanvrager, behalve in geval van fraude, op grond van die ongunstige beslissing de verschuldigde sociale bijdragen betalen, zonder verhogingen, vóór het einde van het kalenderkwartaal dat volgt op het kwartaal waarin die ongunstige beslissing wed genomen.

Deze paragraaf is eveneens van toepassing wanneer de opschorting van de opeisbaarheid voortvloeit uit het feit dat de vooropgestelde beslissingstermijn niet in acht werd genomen.».

Art. 8

Dans le chapitre V précité est insérée une nouvelle section 2, comprenant les actuels articles 81 à 94*bis*, rédigée comme suit:

«Section 2: Dispositions relatives à la Commission des dispenses de cotisations».

Art. 9

Dans la section précitée, l'article 81, remplacé par l'arrêté royal du 18 mai 1993, est complété par les trois paragraphes suivants:

«§ 5. Le demandeur peut demander qu'il soit statué au provisoire, lorsqu'il peut faire état d'éléments qui, à première vue, peuvent laisser penser qu'il remplit les conditions requises.

La chambre qui a connu de la demande au provisoire est également compétente pour statuer définitivement, pour ce qui concerne le premier degré.

Lorsque la chambre est saisie en premier degré d'une demande au provisoire, elle est tenue de statuer dans le mois. Si, à l'issue de ce délai, aucune décision n'est rendue, l'exigibilité des cotisations faisant l'objet de la demande est suspendue jusqu'au moment où la décision est rendue.

§ 6. Lorsqu'une chambre est amenée à statuer de manière définitive, en ce qui concerne le premier degré, elle est tenue de le faire dans les 6 mois. Si ce délai n'est pas respecté, l'exigibilité des cotisations faisant l'objet de la demande est suspendue jusqu'au moment où la décision est rendue.

§ 7. Excepté les cas de fraude, lorsque, après avoir obtenu une décision favorable au provisoire, la Commission des dispenses de cotisations ne confirme pas au définitif, en ce qui concerne le premier degré, la décision prise au provisoire, le demandeur est redevable des cotisations sociales dues, en conséquence de ce jugement défavorable, sans majorations, pour la fin du trimestre civil qui suit celui au cours duquel cette décision défavorable est rendue.

Le présent paragraphe est également applicable lorsque la suspension de l'exigibilité résulte du fait que le délai de décision imparti n'a pas été respecté.».

Art. 10

Artikel 90, § 2, tweede lid, van hetzelfde koninklijk besluit, wordt vervangen als volgt:

«Behalve in het geval waarin bij de Beroepscommissie voor vrijstelling van bijdragen beroep is ingesteld, als bedoeld in artikel 94ter, is de aanwezigheid ter zitting van de aanvrager niet vereist. Indien de aanvrager hiertoe de wens uitdrukt, kan hij evenwel persoonlijk verschijnen of zich laten vertegenwoordigen of bijstaan hetzij door een advocaat, drager van de stukken, hetzij door iedere andere persoon die in voorkomend geval is voorzien van een geschreven volmacht en wordt aanvaard door de voorzitter.».

Art. 11

In het voormelde hoofdstuk V van hetzelfde koninklijk besluit wordt een afdeling 3 ingevoegd, die artikel 94ter omvat, luidend als volgt:

«Afdeling 3: Bepalingen betreffende de Beroepscommissie voor vrijstelling van bijdragen

«Art. 94ter. § 1. De Beroepscommissie voor vrijstelling van bijdragen ingesteld bij de FOD Sociale Zekerheid moet uitspraak doen binnen zes maanden na de aanhangigmaking.

Indien binnen die termijn geen beslissing is genomen, wordt de opeisbaarheid van de in de aanvraag bedoelde bijdragen opgeschort tot de beslissing is genomen.

Zo de genomen beslissing vervolgens ongunstig is, zijn de op grond van die ongunstige beslissing verschuldigde bijdragen opeisbaar, zonder verhoging, voor het einde van het kalenderkwartaal dat volgt op het kwartaal waarin de ongunstige beslissing werd genomen.

§ 2. De Beroepscommissie voor vrijstelling van bijdragen is niet gemachtigd voorlopig uitspraak te doen, behalve wanneer de aanvrager nieuwe elementen kan aanvoeren die niet voorhanden waren op het ogenblik dat de Commissie voor vrijstelling van bijdragen in eerste aanleg heeft beslist; in dat geval is artikel 81, §§ 5 en 7, eerste lid, van toepassing, evenals de bepalingen bedoeld in § 3.

§ 3. Onverminderd de toepassing van § 2, zijn de artikelen 81, § 1 tot § 4, 82 tot 88, § 1, en 88, § 5, tot 94bis, van toepassing voor de procedure bij die Beroepscommissie.

Art. 10

L'article 90, § 2, alinéa 2, du même arrêté, est remplacé par la disposition suivante:

«Hormis le cas où la Commission d'appel des dispenses de cotisations est saisie d'un appel, dont question à l'article 94ter, la présence du demandeur à l'audience n'est pas requise. Il peut toutefois, s'il en exprime le désir, comparaître en personne ou se faire assister ou représenter soit par un avocat porteur des pièces, soit par toute autre personne munie le cas échéant d'une procuration écrite et agréée par le président.».

Art. 11

Dans le chapitre précité du même arrêté est insérée une troisième section, comprenant l'article 94ter, rédigée comme suit:

«Section 3: Dispositions relatives à la Commission d'appel des dispenses de cotisations

«Art. 94ter. § 1er. La Commission d'appel des dispenses de cotisation instituée auprès du SPF Sécurité sociale est tenue de statuer dans les 6 mois de sa saisine.

Si aucune décision n'est rendue endéans ce délai, l'exigibilité des cotisations faisant l'objet de la demande est suspendue jusqu'au moment où la décision est rendue.

Si, par la suite, la décision rendue est défavorable, les cotisations dues en conséquence de cette décision défavorable sont exigibles, sans majoration, pour la fin du trimestre civil suivant celui où la décision défavorable a été prise.

§ 2. La Commission d'appel des dispenses de cotisations n'est pas habilitée à statuer au provisoire, sauf lorsque le demandeur peut fait état d'éléments nouveaux qui n'existaient pas au moment où la Commission des dispenses de cotisations a statué au premier degré; dans ce cas, les paragraphes 5 et 7, alinéa 1er, de l'article 81 sont applicables, en plus des dispositions visées au § 3.

§ 3. Sans préjudice de l'application du § 2, les paragraphes 1er à 4 de l'article 81 et les articles 82 à 88, § 1er, 88, § 5, à 94bis, sont applicables à la procédure devant cette Commission d'appel.

Wanneer de aanvraag tot beroep is ingediend, draagt de Commissie die uitspraak in eerste aanleg heeft gedaan, het dossier van de aanvrager over aan de Commissie die in beroep kennis zal nemen van de zaak.».».

Art. 12

De Koning wordt gemachtigd de in de artikelen 3 tot 11 bedoelde bepalingen van het voormelde koninklijk besluit van 19 december 1967 te wijzigen.

14 mei 2009

Lorsque la demande d'appel est déposée, le dossier du demandeur est transféré, par la Commission qui a statué en premier degré, à la Commission qui va connaître de l'affaire en degré d'appel.».»

Art. 12

Le Roi est habilité à modifier les dispositions de l'arrêté précité, visées aux articles 3 à 11, modifiées par la présente loi.

14 mai 2009

Christian BROTCORNE (cdH)
Maxime PRÉVOT (cdH)

BIJLAGE

ANNEXE

BASISTEKST

Koninklijk besluit nr 38 van 27 juli 1967 houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen

Art. 22

Er wordt bij het Ministerie van Middenstand een Commissie voor vrijstelling van bijdragen opgericht.

Deze Commissie is ermee belast, zonder mogelijkheid van beroep, te beslissen over de aanvragen tot volledige of gedeeltelijke vrijstelling van bijdragen, ingediend door de in artikel 17 bedoelde onderworpenen, ongeacht of deze aanvragen werden ingediend in het Nederlands, het Frans of het Duits. Zij beslist eveneens en zonder mogelijkheid van beroep over de aanvragen tot volledige of gedeeltelijke vrijstelling van de solidariteits-, matigings-, consoliderings- en bijzondere bijdragen aan de zelfstandigen opgelegd krachtens de wetten van 2 februari 1982, 6 juli 1983 en 27 maart 1986 tot toekenning van bepaalde bijzondere machten aan de Koning.

De Koning kan de bevoegdheid van de Commissie uitbreiden tot bijdragen voorzien door een der stelsels bedoeld in artikel 18 die, zonder een verplichtend karakter te hebben, bestemd zijn om het recht op uitkeringen te doen ontstaan of te behouden.

De Koning bepaalt de samenstelling en de werking van deze commissie.

BASISTEKST AANGEPAST AAN HET VOORSTEL

Koninklijk besluit nr 38 van 27 juli 1967 houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen

Art. 22

§1. Bij de FOD Sociale Zekerheid worden een Commissie voor vrijstelling van bijdragen en een Beroepscommissie voor vrijstelling van bijdragen opgericht.

Deze Commissies **zijn** ermee belast (...) te beslissen over de aanvragen tot volledige of gedeeltelijke vrijstelling van bijdragen, ingediend door de in artikel 17 bedoelde onderworpenen, ongeacht of deze aanvragen werden ingediend in het Nederlands, het Frans of het Duits. Zij beslissen eveneens (...) over de aanvragen tot volledige of gedeeltelijke vrijstelling van de solidariteits-, matigings-, consoliderings- en bijzondere bijdragen aan de zelfstandigen opgelegd krachtens de wetten van 2 februari 1982, 6 juli 1983 en 27 maart 1986 tot toekenning van bepaalde bijzondere machten aan de Koning.

De Koning kan de bevoegdheid van **die** Commissies uitbreiden tot bijdragen voorzien door een der stelsels bedoeld in artikel 18 die, zonder een verplichtend karakter te hebben, bestemd zijn om het recht op uitkeringen te doen ontstaan of te behouden.

De Koning bepaalt de samenstelling en de werking van deze commissies.

§ 2. De Koning bepaalt de procedure op grond waarvan de in § 1 bedoelde Commissie voor vrijstelling van bijdragen een voorlopige beslissing neemt aangaande de aanvragen tot vrijstelling van bijdragen, wanneer de aanvrager elementen kan aanvoeren die op het eerste gezicht aangeven dat hij voldoet aan de voorwaarden om op die vrijstelling aanspraak te maken. De Beroepscommissie voor vrijstelling van bijdragen kan eveneens worden gemachtigd een voorlopige beslissing te nemen, zo de aanvrager nieuwe elementen kan aanvoeren.

§ 3. De Koning is gemachtigd de mogelijkheden te bepalen inzake gespreide betaling van de bijdragen die verschuldigd zijn door:

– de aanvrager die in het raam van de voorlopige procedure een vrijstelling heeft verkregen, die vervolgens niet werd bekrachtigd;

TEXTE DE BASE

Arrêté royal n° 38 du 27 juillet 1967 organisant le statut social des travailleurs indépendants

Art. 22

Il est institué auprès du Ministère des Classes moyennes une Commission des dispenses de cotisations.

Cette Commission est chargée de statuer, sans appel, sur les demandes de dispense totale ou partielle de cotisations introduites par les assujettis visés à l'article 17, que ces demandes aient été introduites en français, en néerlandais ou en allemand. Elle statue également et sans appel sur les demandes de dispense totale ou partielle des cotisations de solidarité, des cotisations de modération, des cotisations de consolidation et des cotisations spéciales imposées aux travailleurs indépendants en vertu des lois des 2 février 1982, 6 juillet 1983 et 27 mars 1986 accordant certains pouvoirs spéciaux au Roi.

Le Roi peut étendre la compétence de la Commission à des cotisations prévues par un des régimes visés à l'article 18 et qui, sans avoir un caractère obligatoire, sont destinées à faire naître ou à maintenir le droit aux prestations.

Le Roi détermine la composition et le fonctionnement de cette commission.

TEXTE DE BASE ADAPTÉ À LA PROPOSITION

Arrêté royal n° 38 du 27 juillet 1967 organisant le statut social des travailleurs indépendants

Art. 22

Il est institué auprès du SPF Sécurité sociale une Commission des dispenses de cotisations et une Commission d'appel des dispenses de cotisations.

Ces Commissions sont chargées de statuer (...) sur les demandes de dispense totale ou partielle de cotisations introduites par les assujettis visés à l'article 17, que ces demandes aient été introduites en français, en néerlandais ou en allemand. **Elles statuent** également (...) sur les demandes de dispense totale ou partielle des cotisations de solidarité, des cotisations de modération, des cotisations de consolidation et des cotisations spéciales imposées aux travailleurs indépendants en vertu des lois des 2 février 1982, 6 juillet 1983 et 27 mars 1986 accordant certains pouvoirs spéciaux au Roi.

Le Roi peut étendre la compétence **de ces Commissions** à des cotisations prévues par un des régimes visés à l'article 18 et qui, sans avoir un caractère obligatoire, sont destinées à faire naître ou à maintenir le droit aux prestations.

Le Roi détermine la composition et le fonctionnement de **ces commissions**.

§ 2. Le Roi détermine la procédure selon laquelle la Commission des dispenses de cotisations, visée au § 1er, statue au provisoire sur les demandes de dispense de cotisations, lorsque le demandeur peut faire état d'éléments qui, à première vue, peuvent laisser penser qu'il remplit les conditions pour en bénéficier. La Commission d'appel des dispenses de cotisations peut également être habilitée à statuer au provisoire si le demandeur peut faire état d'éléments nouveaux.

§ 3. Le Roi est habilité à déterminer les possibilités de paiement échelonné des cotisations dues en faveur:

– des demandeurs qui auraient obtenus une dispense dans le cadre de la procédure au provisoire qui, par la suite, ne se serait pas vue confirmée;

– de aanvrager die een voorlopige opschorting van de opeisbaarheid van zijn bijdragen heeft verkregen, doordat de betrokken Commissie de haar toebedeelde beslissingstermijn niet heeft nageleefd maar vervolgens wel een negatieve eindbeslissing heeft genomen.

§ 4. De Koning is gemachtigd om, onverminderd eventuele strafrechtelijke vervolging, de toepasbare sancties te bepalen, in de vorm van bijdragevermeerderingen ten aanzien van wie een gunstige beslissing heeft verkregen op grond van frauduleuze documenten of valse verklaringen.

§ 5. De Koning is gemachtigd te bepalen dat, zo een Commissie de haar toebedeelde beslissingstermijn niet naleeft, de opeisbaarheid van de in de vrijstellingsaanvraag bedoelde bijdragen wordt opgeschort tot de beslissing is genomen.

– des demandeurs qui ont bénéficié d'une suspension provisoire de l'exigibilité de leurs cotisations, du fait que le délai imparti à la Commission concernée pour statuer n'a pas été respecté alors que, par la suite, ils se sont vus opposer une décision négative lorsque cette Commission a statué.

§ 4. Le Roi est habilité à déterminer les sanctions applicables, sans préjudice d'éventuelles poursuites pénales, sous forme de majorations de cotisations, applicables aux personnes qui auraient obtenu une décision favorable en ayant produit des documents frauduleux ou en ayant commis de fausses déclarations.

§ 5. Le Roi est habilité à prévoir que le non-respect du délai imparti à une Commission pour rendre une décision a pour effet que l'exigibilité des cotisations concernées par la demande de dispense est suspendue jusqu'au moment où ladite décision est rendue.